

Aan de gemeenteraad

Datum : 14-9-2021
Zaaknummer : 602281
Contactpersoon : Marieke Wijdeven
Telefoonnummer : 06-44225530

Onderwerp: Wijziging gegevensuitwisseling met de Belastingdienst voor gedupeerden van de
Kinderopvangtoeslagaffaire

Geachte voorzitter en leden,

Met deze brief informeren wij u over de verandering in de gegevensuitwisseling met de Belastingdienst voor gedupeerden van de Kinderopvangtoeslagaffaire. Deze verandering betekent dat wij enkel nog met toestemming van de gedupeerde de gegevens van de Belastingdienst mogen ontvangen om contact te leggen. Daarnaast informeren wij u over de laatste stand van zaken rondom de begeleiding van gedupeerden in Arnhem.

Gegevensuitwisseling met de Belastingdienst

Vanaf 2020 hebben gemeenten in Nederland aangegeven dat ze graag de gegevens van mogelijk gedupeerden ontvangen van de Belastingdienst zodat zij contact kunnen leggen met hun gedupeerde inwoners. Dit was volgens de Belastingdienst en de Autoriteit Persoonsgegevens langere tijd niet mogelijk. Omdat er onvoldoende capaciteit bleek bij de Belastingdienst/Toeslagen om iedere aangemelde ouder te benaderen met de vraag of deze hulp van de gemeente wenst, is in januari 2021 alsnog door de Belastingdienst de mogelijkheid gecreëerd om gegevens uit te wisselen. Dit is geregeld via een machtigingsbesluit. Met dit machtigingsbesluit werden gemeenten gemachtigd om alle feitelijke handelingen uit te gaan voeren om in contact te treden met gedupeerden namens de Belastingdienst/Toeslagen. Vanuit dat contact hadden wij de mogelijkheid om hulp aan te bieden.

Onder andere de Autoriteit Persoonsgegevens heeft met het opstellen van het machtigingsbesluit en de voorwaarden meegekeken. De Autoriteit Persoonsgegevens had als belangrijkste kanttekening meegegeven dat de gemachtigde gemeenteambtenaar de informatie, dat de inwoner zich gemeld heeft als een gedupeerde van de toeslagenaffaire, niet in zijn hoedanigheid als gemeenteambtenaar mocht verwerken/gebruiken. Tevens gaf de Autoriteit persoonsgegevens aan dat de machtiging een tijdelijke constructie diende te zijn. Onder deze uitgangspunten heeft de Belastingdienst gemeenten vanaf januari 2021 tijdelijk gemachtigd om namens hen contact op te nemen met aangemelde ouders.

Waarom verandert deze gegevensuitwisseling?

In augustus 2021 werden wij als gemeente onverwachts geconfronteerd met het feit dat de machtiging stopt per 1 september.

De Belastingdienst/Toeslagen geeft aan de taak – het uitvragen bij de ouder of deze een gemeentelijk hulpaanbod wenst – zelf weer uit te kunnen voeren. Aan elke ouder die zich aanmeldt bij de Belastingdienst wordt de vraag gesteld of de gemeente vrijblijvend contact op mag nemen. Dit om samen met de inwoner te kijken wat er nodig is en hoe ze ondersteund kunnen worden. Deze vraag wordt tijdens verschillende contactmomenten vanuit de Belastingdienst opnieuw gesteld.

Wat betekent dit voor Arnhem?

Wij krijgen als gemeente Arnhem nu om twee redenen gegevens van inwoners die zich gemeld hebben als gedupeerde van de Kinderopvangtoeslagaffaire. In de eerste plaats omdat wij hulp aanbieden. We zoeken actief contact met inwoners die zich als gedupeerde hebben gemeld en bieden hulp aan. Daarvoor krijgen we de informatie via het machtigingsbesluit. In de tweede plaats krijgen we de gegevens omdat we mogelijke schuldeiser zijn. Deze gegevens ontvangen wij om vorderingen van mogelijk gedupeerden stop te zetten en om de schulden van inwoners die door de lichte toets zijn gekomen kwijt te schelden. Wij mogen de gegevens enkel voor dit doel gebruiken. In deze laatste gegevensuitwisseling verandert er niets.

De wijziging in het machtigingsbesluit heeft betrekking op het aanbieden van hulp. Dit betekent dat wij niet meer tweewekelijks een lijst krijgen met alle inwoners van Arnhem die zich de afgelopen weken hebben gemeld als gedupeerde om contact met ze te leggen. Op de lijst staan alleen namen van inwoners die toestemming hebben gegeven dat wij de gegevens mogen krijgen om contact te leggen voor hulp.

Wij zijn het niet eens met deze beslissing omdat wij graag contact zoeken met alle inwoners van Arnhem die zich gemeld hebben. We hebben dit samen met andere gemeenten kenbaar gemaakt aan de VNG en de Belastingdienst. We maken ons zorgen over het feit dat het moeilijk is voor gedupeerden om overheidsinstanties toe te laten en te vertrouwen. We verwachten daarom dat inwoners aarzelen om toestemming te geven. Op dit moment zijn er in Arnhem 619 inwoners bekend die zich als gedupeerde hebben gemeld. We verwachten hiermee de grootste groep in beeld te hebben en dus ook bereikt te hebben. Er komen nu tweewekelijks nog maar enkele meldingen van inwoners die zich bij de Belastingdienst hebben gemeld als gedupeerde.

Om toch zoveel mogelijk inwoners die zich melden bij de Belastingdienst te bereiken, zetten we in op verschillende zaken:

- We leggen natuurlijk direct contact met de inwoners die toestemming hebben gegeven voor het delen van hun gegevens.
- We zullen het meldpunt, en wat we daar kunnen betekenen via onze eigen communicatiekanalen, extra onder de aandacht brengen. We betrekken daarbij ook onze netwerkpartners, zij

hebben contacten met mogelijk gedupeerden. Wij blijven de netwerkpartners informeren over het meldpunt.

- We organiseren lotgenotenavonden en vragen aan gedupeerden die daaraan deelnemen het aanbod van het meldpunt verder te verspreiden.
- Wij delen onze ervaringen van de afgelopen maanden in het leggen van contact met de inwoners met de Belastingdienst. Dit kan de medewerkers van de Belastingdienst helpen in het motiveren van gedupeerden om toestemming te geven om de gegevens met de gemeente te delen.

Hoe gaat het met de begeleiding van gedupeerden in Arnhem?

In de bijlage vindt u het dashboard waarin duidelijk wordt hoeveel gedupeerden wij hebben bereikt, welke hulpvragen er zijn en hoeveel gedupeerden een hulpverleningstraject doorlopen. Op dit moment zijn de gemeentelijke schulden kwijtgescholden voor alle erkende gedupeerden die op dit moment bij ons bekend zijn. En we zijn druk bezig om de schulden van gedupeerden te inventariseren en de schuldenlijst op te stellen. Dit laatste blijkt voor gedupeerden een confronterend en intensief traject te zijn.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch

Bijlage: Dashboard Kinderopvangtoeslag